

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СЦЕНІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

(сценічна мова, сценічний рух)

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Освітньо-професійної програми

підготовки бакалавра музичного мистецтва

025.00.02 Сольний спів

Київ-2019

Розробник: Дикий Денис Володимирович, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Викладач: Дикий Денис Володимирович, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

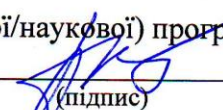
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 09.01.2019 року № 13

Завідувач кафедри (Ю. В. Мережко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів

_____.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник проектної групи) (О. П. Петрикова)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.2019 р.

Заступник директора (А. О. Таранник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		заочна
Сценічна майстерність (сценічна мова, сценічний рух)			
Вид дисципліни	<i>обов'язкова</i>		
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>		
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>9 / 270</i>		
Курс	<i>II</i>		-
Семестр	<i>III</i>	<i>IV</i>	
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>3</i>	<i>4</i>	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>	
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	<i>60</i>	
Аудиторні	<i>38</i>	<i>34</i>	
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>	
Семестровий контроль	<i>15</i>	<i>15</i>	
Самостійна робота	<i>3</i>	<i>7</i>	
Форма семестрового контролю	-	<i>екзамен</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розкриття творчих здібностей і розвиток психофізичних можливостей природного апарата студента, виховання сценічної та творчої культури артиста-вокаліста, набуття вмінь та навичок зі сценічної мови та руху, підвищення сценічної виразності виконавця.

Завдання навчальної дисципліни:

- усвідомлення суті і функцій вчень К.С. Станіславського;
- оволодіння знаннями закладеними в основах практик К.С. Станіславського, Є.Б. Вахтангова, А.В. Ефроса, Г.О. Товстоногова та ін.;
- опанування знань і умінь, необхідних для роботи у театралізованих заходах, шоу-програмах, концертах;
- формування досвіду емоційного і свідомого ставлення до слова як головного засобу сценічної дії;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі сценічної майстерності видатних митців вокального мистецтва ХХ-ХХІ ст.
- вміння організувати діяльність у професійній сфері (застосовувати знання на практиці), оперувати спеціальною термінологією.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**: загальні та фахові (спеціальні).

Загальні

Інформаційна:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.

Методологічна:

- здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку вокального та сценічного мистецтва;
- розуміння методології театрального мистецтва.

Самоосвітня:

- розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.
- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

Фахові (спеціальні)

Здатність (до):

- самостійної роботи з творами різних жанрів, відповідно до програмних вимог;
- аналізу здобутків європейської та національної сценічної майстерності;
- ведення навчально-репетиційної роботи;
- акторської роботи на сценічному майданчику, в навчальних постановках;
- здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку;
- здатність моделювати на практичних заняттях основні види діяльності артиста-вокаліста.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання

- Цілісно і грамотно сприймати і виконувати музичні твори, самостійно освоювати сольний і ансамблевий репертуар (відповідно до програмних вимог).
- Працювати в колективі, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом;
- Володіти сценічною майстерністю, культурою усного та писемного мовлення, професійною термінологією;
- Здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- видатних митців сценічного мистецтва;
- вчення К.С. Станіславського про етику і дисципліну;
- особливості роботи на сцені;
- власні індивідуальні недоліки і шляхи їх усунення;
- закони руху і управління мовним апаратом;
- елементи акторської психотехніки;
- методіку виконання комплексу вправ психофізичного тренінгу.

вміти:

- дотримуватись вимог сценічної поведінки;
- правильно налаштовуватись на сценічну дію, роботу;

- користуватись вправами для розвитку індивідуальної особистості;
- застосовувати на практиці отримані знання з сценічної та акторської майстерності;
- опановувати нові рухи, набувати нові уміння і навички в процесі тренінгу;
- розширяти діапазон рухових можливостей;
- користуватися спеціальною літературою;
- здійснити аналіз власного виконання вправ і результатів самостійної роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт							
		Аудиторні					Модульний контроль	Самостійна	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні			
II курс, III семестр									
Змістовий модуль 1. Основи ораторської майстерності									
Тема 1. Відомості про історію ораторського мистецтва.	2			2					
Тема 2. Етапи роботи над втіленням публічного виступу.	3			2				1	
Тема 3. Практична робота над написанням і втіленням публічного виступу.	5			4				1	
Тема 4. Словесна дія в ораторському мистецтві.	5			4				1	
Модульний контроль	1						1		
Разом	16			12			1	3	
Змістовий модуль 2. Методика вдосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією									
Тема 5. Методика тренування дикції в умовах виконання гекзаметру в пластичному русі.	2			2					
Тема 6. Удосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією.	4			4					
Тема 7. Методика роботи над аналізом і втіленням оповідання або уривка з роману чи повісті письменників-класиків.	4			4					
Модульний контроль	1						1		
Разом	11			10			1		
Змістовий модуль 3. Основи фізичної дії									
Тема 8. Аналіз психічних і психофізичних якостей.	4			4					
Тема 9. Різновиди швидкостей.	4			4					
Тема 10. Розвиток і виховання психічних та психофізичних якостей.	4			4					
Тема 11. Навички мовно-рухової і вокально-рухової	4			4					

координації.									
Модульний контроль	2						2		
Семестровий контроль	15								15
Разом	33			16			2		15
Підготовка та проходження контрольних заходів	-								
Усього	60			38			4	3	15
II курс, IV семестр									
Змістовий модуль 1. Пластичність									
Тема 1. Скульптурність тіла в русі і статиці.	4			2				2	
Тема 2. «Крупний план руху».	4			4					
Модульний контроль	1						1		
Разом	9			6			1	2	
Змістовий модуль 2. Пластична виразність діючих рук									
Тема 3. Жест як один із засобів вираження дії.	4			2				2	
Тема 4. Шляхи вдосконалення пластики рук у світлі вчення К. С. Станіславського.	4			4					
Модульний контроль	1						1		
Разом	9			6			1	2	
Змістовий модуль 3. Ритмічність									
Тема 5. Розвиток ритмічності.	2			2					
Тема 6. Темпоритм сценічної дії.	4			4					
Модульний контроль	1						1		
Разом	7			6			1		
Змістовий модуль 4. Стилїстика рухів, манер та етикету в різних історичних епохах									
Тема 7. Особливості побутової пластики рухів різних епох.	5			2				3	
Тема 8. Стилїсові особливості пластики іспанського дворянства XVII ст.	4			4					
Тема 9. Стилїсові особливості пластики французького дворянства XVIII ст.	4			4					
Тема 10. Стилїсові особливості пластики української еліти і російського боярства XVI-XVII ст.	4			4					
Тема 11. Стилїсові особливості пластики різних верств суспільства в Україні та Росії XIX ст.	2			2					
Модульний контроль	1						1		
Семестровий контроль	15								15
Разом	35			16			1	3	15
Підготовка та проходження контрольних заходів	Екзамен								
Усього	60			34			4	7	15

5. Програма навчальної дисципліни

II КУРС, III СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Основи ораторської майстерності

Тема 1. Відомості про історію ораторського мистецтва

Ораторське мистецтво Стародавньої Греції. Риторика Стародавнього Риму. Ораторське мистецтво Франції XVIII століття, Англії, Німеччини. Видатні оратори України.

Тема 2. Етапи роботи над втіленням публічного виступу

Закони публічного виступу – культура слова (ясність, образність, психологічна підготовка), прийом новизни, прийом взаємодії інтересів, прийом персоніфікації, прийом проблемної ситуації, співучасті. Врахування аудиторії. Визначеність теми і мети виступу. Надзавдання виступу. Підбір матеріалу. План і композиція виступу.

Тема 3. Практична робота над написанням і втіленням публічного виступу

Визначення задач. Логічний аналіз. Пошуки цілеспрямованого точного підтексту. Тон мови – нейтральний, емоційний, характерний.

Особливості ведення діалогу. Робота над ілюстрованим підтекстом, значення його конкретності. Організація передавання думок партнеру. Значення темпоритму.

Тема 4. Словесна дія в ораторському мистецтві

Ораторське мистецтво, як мистецтво побудови і публічного виголошення промови з метою втілення необхідного впливу на аудиторію.

Основні вимоги до ораторської промови. Культура публічного мислення, володіння лексикою і стилістикою мови, культурою мовлення, засобами мовної виразності, паралінгвістичними засобами спілкування. темпоритм та інтонаційне багатство мови в публічному виступі. Поняття про перспективу мови. Мовна пауза. Смисловий наголос. Тренування інтонаційних моделей: стверджувальної, запитальної, перелічувальної (завершеної й незавершеної), монотон, інтонації вставного речення. Тонально-мелодійний вираз знаків пунктуації.

Монологічні та діалогічні форми публічних виступів.

Оволодіння навичками смислового аналізу тексту, виділення смислового центру мовної ланки.

Змістовий модуль 2. Методика вдосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією

Тема 5. Методика тренування дикції в умовах виконання гексаметру в пластичному русі

Робота над гекзаметром, щодо удосконалення всіх якостей голосу в активному звучанні.

Розробка складних індивідуальних вправ з техніки мовлення.

Вправи з активним пластичним рухом, з фізичним навантаженням для тренування ритму, ритмічності, гнучкості голосу, на розвиток діапазону, розподілу звука в сценічному просторі. Ускладнений тренінг з обручами, м'ячами, скакалками.

Тема 6. Удосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією

Комплексне тренування дикції, дихання, голосу. Складні скоромовки, чистомовки, інтонаційні забарвлення.

Удосконалення норм літературної вимови. Читання з листа незнайомого тексту. Робота зі словником щодо вірного наголосу.

Тема 7. Методика роботи над аналізом і втіленням оповідання або уривка з роману чи повісті письменників-класиків

Три перспективи художнього читання: перспектива розвитку думки; перспектива переживання почуття; художня перспектива актора. Жанрові і стилістичні особливості. Робота над образами і характерами в рамках оповідання. Створення «звукової маски» персонажів. Особливості роботи над діалогом.

Методика роботи над аналізом і втіленням уривку з поеми письменника-класика. Стиль письменника. Авторські стилістичні засоби виразності. Мова автора і мова дійових осіб. Наскрізна лінія словесної дії в художньому творі.

Пошук та аналіз світових та українських сценічних образів артистів-вокалістів відбувається на базі навчальної лабораторії виконавської майстерності, на сцені Інститут мистецтв (ауд. 208).

Змістовий модуль 3. Основи фізичної дії

Тема 8. Аналіз психічних і психофізичних якостей

Загальні навички руху. Розвиток ритмічності. Розвиток координації рухів.

Закони руху на сцені. Техніка сценічного руху і вміння правильно застосовувати цю техніку на сцені. Культура руху.

Довільна дія. Процес осмислення ситуації. Дії вольового типу. Мета – конкретне завдання – передумова дії.

Обставини, в яких діють виконавці, і мотиви, які спонукають їх до дії. Питання: хто я? Де я? З ким я? Чому? Навіщо? Як?

Рухи, що виражають стан психіки людини в кожен момент життя. Фізіологічні властивості організму, його підготовленість, темперамент, характер, конкретні відчутті і сприймання, ступень активності.

Єдність психічного і фізичного начала.

Семантичні рухи. Рухи типу: «зупинися», «піди», «так», «ні», «прошу вас», «тихіше» та ін. «Зона вимушеного мовчання».

Ілюстративні рухи. Рухи, що характеризують якість об'єкту: його розмір, вага, об'єм, якість поверхні, місцезнаходження та ін.

Пантомімічні (емоційні) рухи. Рухи, як результат емоцій і свідчення органіки виконання.

Тема 9. Різновиди швидкостей

Швидкість – відрізок часу, за який було виконано рух або дію. Логіка життя одні дії. Діапазон швидкостей фізичної поведінки. Властивості людини – національні ознаки, історична епоха, соціальна приналежність і особливості його нервової системи. Темпи сценічної дії: темпи сценічної дійсності; властивості образу.

Пересування в сценічному просторі: зменшуючи швидкість, зупинятися; зупинятися миттєво; стояти зовсім нерухомо; починати рухатися дуже поступово; змінювати повільні швидкості пересувань.

Процес прискорення і уповільнення руху відповідно з простором і часом.

Інерція руху. Контроль напруги та інерції. Переміщення з однієї точки простору в іншу. Уміння керувати інерцією, як основа вміння керувати інерцією думки і емоції, що народжують рух і слово.

Тема 10. Розвиток і виховання психічних та психофізичних якостей

Психічна і фізична напруга. Управління напругою. Оригінальна форма руху. Відтворення форми та її змісту. Напруга - міра змісту руху. «Міра напруги». Діапазон свободи виконавця.

Зміцнення м'язів тулуба, розвиток рухомості суглобів, виправлення осанки, розвиток пам'яті на рухи. Тренування дихання у гімнастичних вправах. Спеціальні вправи для тренування дихання.

Розвиток всіх частин тіла та залежність кожного руху від загального положення тіла. Керування «центром ваги тіла» (інерціями тіла) - правильний розподіл ваги на опорні точки від положення тіла.

Навичка керування інерціями - одна з умов опрацювання необхідної осанки та ходи. Регулювання м'язових напружень; м'язова скутість як наслідок страху, що виникає при ході при зменшеній опорі на певній висоті над рівнем підлоги. Виховання сміливості та рішучості, тренування волі і уваги. Удосконалювання координації рухів.

Вправи на зменшеній опорі:

- хода на зменшеній опорі із застосуванням поступово збільшеної висоти
- над рівнем підлоги;
- ходьба вперед, назад, боком;
- ходьба з присіданням, із зупинками, поворотами;
- ходьба по площині, що піднімається вгору і спадає вниз;
- ходьба у поєднанні з рухами рук, з логічним текстом, зі співом;
- ходьба в різних темпах.

Гімнастичні комплекси на зменшеній опорі (нескладні).

Тема 11. Навички мовно-рухової і вокально-рухової координації

Сценічна дія як єдиний психофізичний процес. Словесна і тілесна дія. Мимовільна координація мови і руху в реальних життєвих обставинах. Взаємодія

роботи мовного і рухового центрів головного мозку. Складність мимовільної координації мови і руху в професійній праці актора.

Побудова рухів за логічною схемою, створеною в уяві. Образ руху (уявність про нього) і виникнення ідеомоторних рухів.

Динамічний стереотип і процес його створення.

Пластична партитура образу.

Тренування багатопланової уваги, пам'ять рухів, удосконалювання ритмічності, регулювання м'язових напружень (подолання «скованості») у вправах на розвиток мовно-рухової координації.

Тренування швидкості реакції у вправах, які виконуються «за несподіваними сигналами».

Вправи:

- на поєднання рухів рук і ніг в різних малюнках, напрямках і темпах різної складності (таблиця множення, вірші);

- поєднання ритмізованого (віршованого) мовлення з аритмічним рухом, зі зміною швидкості та відстані;

- координація рухів зі співом. Поєднання різних ритмічних малюнків і різних темпів у русі і співі. Поєднання співу з танцювальними рухами і аритмічними рухами;

- вправи, що виконуються за «несподіваним сигналом» (поєднанням мови з рухом, ускладнене необхідністю припиняти та поновлювати рух або мовлення за сигналом викладача у будь-який момент виконання).

II КУРС, IV СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Пластичність

Тема 1. Скульптурність тіла в русі і статиці

Поняття скульптурності, за визначенням К.С.Станіславського. Естетичні вимоги до будови тіла і осанки виконавця. Найпоширеніші недоліки осанки і засоби їх ліквідації. Характерність ходи і статичних положень тіла.

Безперервність рухів - одна з загальних навичок, що характеризують пластичну культуру виконавця.

Тема 2. «Крупний план руху»

«Крупний план руху» - локальний рух однієї частини тіла при загальній статиці.

Композиційні прийоми побудови руху - ексцентричний і концентричний, їх змістовий та емоційний ефекти (концепції Ф.Дельсарта та В.С.Мейєрхольда).

Вправи:

- коригуючі (виправлення осанки і ходи). Тренування ходи по прямій, із поворотами на ходу, з зупинками, вгору та вниз по сходах, зі зміною напрямку і темпу;

- на тренування навичок перервності та безперервності в рухах (у повільному і дуже повільному темпах, у нешвидкому і в дуже швидкому, з несподіваним і поступовим переходом від руху до статичності і навпаки);
- на тренування умінь виконувати рухи окремими частинами тіла (рукою, ногою, шиєю, очима, пальцями і т.п.) при повній нерухомоті інших. Тренування умінь локалізувати рух в окремих групах м'язів і переводити його з одної групи в іншу;
- побудовані за принципом ексцентричної і концентричної спрямованості руху і техніка їх виконання.

Змістовий модуль 2. Пластична виразність діючих рук

Тема 3. Жест як один із засобів вираження дії

Єдність форми та змісту жесту. Жест-ілюстративний, семантичний, емоційний.

Сила, швидкість, амплітуда руху. Залежність змісту жесту від сили, швидкості та амплітуди виконавця. Якісна характеристика рухів і емоційна виразність жесту.

Тема 4. Шляхи вдосконалення пластики рук у світлі вчення

К. С. Станіславського

Є.Б.Вахтангов про залежність руху від значимості тексту і про виражальні можливості їх поєднання. Концепція «психологічного жесту» Михайла Чехова.

Вправи:

- на розвиток рухливості пальців, кисті, ліктів, плеча, суглобів і всієї руки в цілому;
- на симетричні та асиметричні рухи правої і лівої рук (моторного, танцювального або стилізованого характеру);
- побудовані за принципом взаємодії обох рук або їх протидії (стиснути - розтягнути обома руками, притягнути - відштовхнути; або правою рукою - до себе, лівою - від себе і ін.);
- рухи із зміною сили, розміру, темпу одних і тих же рухів як вияв залежності змістового і емоційного значення жесту.

Змістовий модуль 3. Ритмічність

Тема 5. Розвиток ритмічності

Ритм як закономірне співвідношення частин, що творять органічну єдність цілого.

Ритмічність як здатність людини створювати, виявляти і сприймати ритм. Метр, ритм і темп у різних видах мистецтва (музика, поезія, образотворче мистецтво, театр).

Тема 6. Темпоритм сценічної дії

Визначення К.С. Станіславського “умовного” і “органічного” темпоритму.

Темп і ритм руху. Слухове, зорове і м’язове сприймання темпоритму. Ритмічність як навички просторово-часової організації руху. Ритмічна пам’ять.

Рух ритмічний і ритмізований. Ритмічний малюнок образу (ритмічна партитура).

Умовність пластики у сценічному мистецтві.

Внутрішня характерність образу та її пластичний вияв. Сильова і жанрова окресленість рухів. Відбір пластичних засобів за ознаками стилю і жанру.

Змістовий модуль 4. Стилїстика рухів, манер та етикету в різних історичних епохах

Тема 7. Особливості побутової пластики рухів різних епох

Історична конкретність у зображенні епохи і міра художньої умовності в реалістичному театрі.

Етикет зовнішньої поведінки. Соціальний зміст етикету і форми його вияву. Конкретний зміст етикетної дії та її стилізація в пластиці.

Тема 8. Сильові особливості пластики іспанського дворянства XVII ст.

Засвоєння стильових особливостей пластики іспанського дворянства XVII ст. (осанка, хода, поводження зі зброєю, плащем, капелюхом, віялом, характерні пози і жести). Чоловічі та жіночі поклони. Елементи релігійного ритуалу католицької церкви. Хода з поклонами, позами, жестами, хода в парах (кавалер з дамою) і без партнера. Рухи з плащем, віялом, капелюхом під час ходи та в позах, стоячи і сидячи.

Тема 9. Сильові особливості пластики французького дворянства XVIII ст.

Засвоєння стильових особливостей пластики французького дворянства XVIII ст. (осанка, хода, поводження з тростиною, віялом). Поклони та вітальні жести. Хода з поклонами і позами. Поєднання жестів з ходою, рух парами (кавалер з дамою) і без партнера. Користування аксесуарами.

Тема 10. Стельові особливості пластики української еліти і російського боярства XVI-XVII ст.

Засвоєння стельових ознак пластики російського боярства XVI-XVII ст. (осанка, хода, поклони, характерні пози та жести). Елементи релігійного ритуалу православної церкви. Поєднання ходи з позами, жестами, поклонами, із застосуванням аксесуарів.

Тема 11. Стельові особливості пластики різних верств суспільства в Україні та Росії XIX ст.

Засвоєння стельових ознак пластики різних верств суспільства в Україні і Росії XIX ст. Особливості пластики світської людини, військового, чиновника, священика (постава, хода, жестикуляція, способи втілення). Особливості жіночої пластики (осанка, хода, жести, поклони). Хода з поклонами, рукостисканням, позами. Хода парами (кавалер з дамою) в різних обставинах (бал, прогулянка). Користування при спілкуванні з партнером аксесуарами (головним убором, тростиною, віялом, рукавичками).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

II курс, III семестр

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	6	6	5	5	8	8
Робота на практичному занятті	10	6	60	5	50	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	3	15	-	-	-	-
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	106	-	80	-	113
Максимальна кількість балів: 299							
Розрахунок коефіцієнта: -							

II курс, IV семестр

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	3	3	3	3	3	3	8	8
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30	3	30	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	2	10	2	10	-	-	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	68	-	68	-	58	-	128
Максимальна кількість балів: 573,5 (I сем.) + 407 (II сем.) + 299 (III сем.) + 322 (IV сем.) = 1601,5									
Розрахунок коефіцієнта: 1601,5 / 60 = 26,7									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Теми до самостійної роботи	Кількість годин	Кількість балів
Етапи роботи над втіленням публічного виступу.	1	5
Практична робота над написанням і втіленням публічного виступу.	1	5
Словесна дія в ораторському мистецтві.	1	5
Скульптурність тіла в русі і статиці.	2	10
Жест як один із засобів вираження дії.	2	10
Особливості побутової пластики рухів різних епох.	3	15
усього	10	50

Перевірка виконання студентами самостійної роботи, а також її оцінювання здійснюватиметься в процесі аудиторної роботи. Кількість балів залежатиме від дотримання таких вимог:

- своєчасності виконання самостійної роботи;
- повноти та якості її виконання;
- активності, ініціативності та творчого підходу в здобутті знань та практичних умінь.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Модульна контрольна робота	Критерії оцінювання		Бали
1.	усне завдання (<i>індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо</i>)	своєчасність виконання завдання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
2.	письмове завдання (<i>ідейно-тематичний аналіз, дійовий аналіз художнього твору</i>)			5
3.	1-ше практичне завдання (<i>демонстрація, показ, вправа, тощо</i>)			5
4.	2-ге практичне завдання (<i>демонстрація, показ, вправа, тощо</i>)			5
5.	3-тє практичне завдання (<i>демонстрація, показ, вправа, тощо</i>)			5
Максимальна кількість балів				25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен – IV семестр.

Форма проведення: **відкритий публічний показ тренінгу.**

На екзамен виносяться практичне завдання, яке виконуються у формі творчого показу тренінгу всією групою чи підгрупами або індивідуально кожним студентом за матеріалами попереднього аудиторного та самостійного опрацювання.

Максимальна кількість балів: **40**

Оцінка	Критерії оцінювання
31-40	Цікавий, професійний, переконливий показ без значних помилок
21-30	В цілому хороший показ, але з деякими помітними помилками
11-20	Посередній рівень знань та практичних вмінь, виявлених під час показу
1-10	Показ відповідає мінімальним професійним вимогам

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Назвіть елементи сценічної дії, коротко їх охарактеризуйте.
2. Охарактеризуйте поняття «емоційна пам'ять» і розкрийте його значення в творчості актора. Розкрийте поняття «Пам'ять фізичної дії».
3. Обґрунтуйте завдання тренінгу в творчості артиста-вокаліста. Наведіть приклади удосконалення акторської техніки.

4. Розкрийте значення акторських прийомів і пристосувань в творчості актора.
5. Значення вчень К.С. Станіславського в роботі над собою артиста-вокаліста.
6. Розкрийте поняття про словесну дію. Спирайтеся на вчення К.Станіславського про словесну дію.
7. Розкрийте поняття «атака звуку». Охарактеризуйте види атаки і прийоми виховання атаки звуку. Наведіть приклади творчого використання того чи іншого виду атаки звуку.
8. Розкрийте поняття про надзавдання і наскрізну дію, визначте його роль у мистецтві художнього слова. Поясніть на матеріалі вашого індивідуального репертуару.
9. Розкрийте засоби оволодіння орфоепічними нормами на прикладі вимови приголосних звуків в українському мовленні.
10. Розкрийте поняття про логічну виразність мовлення, визначте її роль у мовній діяльності. Охарактеризуйте засоби логічної виразності. Розкрийте зв'язок актуального членування з словесною дією. Наведіть приклади з вашого індивідуального репертуару.
11. Порівняйте особливості спілкування читця під час виконання байки, епічного і ліричного віршованих творів, творів естрадного розмовного жанру.
12. Назвіть значення розвитку навичок пластичного втілення зовнішньої характерності.
13. Охарактеризуйте якість психофізичних навиків виконавця на матеріалі елементів трюкової пластики.
14. Обґрунтуйте координацію рухів у складних вправах імпровізаційного характеру. Швидкість реакції.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

II курс, III семестр

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			
Назва модуля	Основи ораторської майстерності				Методика вдосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією			Основи фізичної дії.			
Кількість балів за модуль	106				80			113			
Заняття	1	2	3, 4	5, 6	7	8, 9	10, 11	12, 13	14,15	16,17	18,19
Години	12				10			16			
Теми змістових модулів (практичні заняття)	1. Відомості про історію ораторського мистецтва. $(10+1)*1 = 11$ б. 2. Етапи роботи над втіленням публічного виступу. $(10+1)*1 = 11$ б. 3. Практична робота над написанням і втіленням публічного виступу. $(10+1)*2 = 22$ б. 4. Словесна дія в ораторському мистецтві. $(10+1)*2 = 22$ б.				5. Методика тренування дикції в умовах виконання гекзаметру в пластичному русі. $(10+1)*1 = 11$ б. 6. Удосконалення володіння голосом, диханням, чіткою виразною дикцією. $(10+1)*2 = 22$ б. 7. Методика роботи над аналізом і втіленням оповідання або уривка з роману чи повісті письменників-класиків. $(10+1)*2 = 22$ б.			8. Аналіз психічних і психофізичних якостей. $(10+1)*2 = 22$ б. 9. Різновиди швидкостей. $(10+1)*2 = 22$ б. 10. Розвиток і виховання психічних та психофізичних якостей. $(10+1)*2 = 22$ б. 11. Навички мовно-рухової і вокально-рухової координації. $(10+1)*2 = 22$ б.			
Самостійна робота	2. $5*1 = 5$ б. 3. $5*1 = 5$ б. 4. $5*1 = 5$ б.				-			-			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.				Модульна контрольна робота 25 б.			Модульна контрольна робота 25 б.			
Всього 299 балів											

II курс, IV семестр

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Пластичність			Пластична виразність діючих рук.		
Кількість балів за модуль	68			68		
Заняття	1	2	3	4	5	6
Години	6			6		
Теми змістових модулів (практичні заняття)	1. Скульптурність тіла в русі і статиці. $(10+1)*1 = 11$ б.	2. «Крупний план руху». $(10+1)*2 = 22$ б.	3. Жест як один із засобів вираження дії. $(10+1)*1 = 11$ б.	4. Шляхи вдосконалення пластики рук у світлі вчення К. С. Станіславського. $(10+1)*2 = 22$ б.		
Самостійна робота	$1. 5*2 = 10$ б.	-		$3. 5*2 = 10$ б.	-	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.			Модульна контрольна робота 25 б.		

Модулі	Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4								
Назва модуля	Ритмічність			Стилістика рухів, манер та етикету в різних історичних епохах								
Кількість балів за модуль	58			128								
Заняття	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Години	6			16								
Теми змістових модулів (практичні заняття)	5. Розвиток ритмічності. $(10+1)*1 = 11$ б.	6. Темпо ритм сценічної дії. $(10+1)*2 = 22$ б.	7. Особливості побутової пластики рухів різних епох. $(10+1)*1 = 11$ б.	8. Стильові особливості пластики іспанського дворянства XVII ст. $(10+1)*2 = 22$ б.	9. Стильові особливості пластики французького дворянства XVIII ст. $(10+1)*2 = 22$ б.	10. Стильові особливості пластики української еліти і російського боярства XVI-XVII ст. $(10+1)*2 = 22$ б.	11. Стильові особливості пластики різних верств суспільства в Україні і Росії XIX ст. $(10+1)*1 = 11$ б.					
Самостійна робота	-	-	$7. 5*3 = 15$ б.	-	-	-	-	-	-	-	-	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 б.			Модульна контрольна робота 25 б.								
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 б.											
Усього	$573,5$ (I сем.) + 407 (II сем.) + 299 (III сем.) + 322 (IV сем.) = $1601,5$ Коефіцієнт – $1601,5 / 60 = 26,7$											

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Василько В. Фрагменти режисури [Текст] / В.С.Василько. — К.: Мистецтво, 1967. — 380 с.
2. Кох И.Э. Основы сценического движения. [Текст] / И.Э.Кох. — СПб.: «Планета музыки»: «Лань», 2010. — 566 с.
3. Мочалов Ю. Композиция сценического пространства. Поэтика мизансцены.. Учеб.пособие для учеб. заведений культуры [Текст] / Юрий Александрович Мочалов. - М.: 1981. — 239 с.
4. Основы сценического движения. [Текст]: учеб. пособие для культурно-просветительних училищ / Под ред. И.С. Коха. — М.: Просвещение, 1976. — 222 с.
5. Черкашин Р. Художнє слово на сцені. [Текст] Навч. посібник для інститутів театр. мистецтва, інст. мистецтв, інст. культури, театр. училищ / Р.А.Черкашин. — К.: Вища школа, 1989. — 326 с.

Додаткові

1. Васильев Ю.А. Сценическая речь: голос действующий. Учебное пособие для вузов. [Текст] / Ю.А.Васильев. — М.: Академический Проект, 2010. — 466 с. — (Gaudeamus). ISBN 978-5-8291-1219-6.
2. Кукуруза Н.В. Майстерність ведучого: Навчальний посібник [Текст] / Н.В.Кукуруза. — Івано-Франківськ, 2010. — 176 с. ISBN — 978-966-668-244-7.
3. Охмуш Г.К. Короткий словник з техніки мовлення. [Текст] / Г.К.Охмуш. - Луганськ : ЛККІ, 2001.
4. Вербицкая А.В. Основы сценического движения [Текст] / Анастасия Всеволодовна Вербицкая. — М.: ГИТИС, 1982. — 71 с.

9. Додаткові ресурси

1. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення:
http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435/
2. Сценічний рух — основа органічної поведінки:
<http://bo0k.net/index.php?bid=22517&chapter=1&p=achapter>
3. Основи сценічного руху:
<http://bookitut.ru/Osnovy-sczenicheskogo-dvizheniya.html>
4. Книги, статті, підручники з майстерності актора, сценічної мови та руху, історії театру: <http://www.krispen.narod.ru/knigi.html>
5. Н. Т. Белякова. Фигура, Грация, Осанка:
<http://ivanstor.narod.ru/fgo/index.htm>
6. Вправи на розвиток пластичності:
<http://www.godmol.ru/sport/139-plastichnost.html>